

Re-Eksamen på Økonomistudiet sommer 2020

Økonomisk Historie

19. aug kl 9-12

RETTEVEJLEDNING

Besvarelsen uploades på Digital Eksamen som én pdf.fil (inkl. bilag) navngivet udelukkende med eksamensnummeret, f.eks. 12.pdf eller 127.pdf

Dette eksamenssæt består af x sider inkl denne forside.

Denne eksamen er ændret fra at foregå på Peter Bangsvej til at foregå hjemme med hjælpemidler. Vi gør opmærksom på, at enhver kommunikation på tale eller på skrift med andre inkl. medstuderende om opgaven under eksamen vil blive betragtet som eksamenssnyd og blive indberettet. Ligeledes er det eksamenssnyd at stille sin besvarelse til rådighed for andre under eksamen.

Pas på at du ikke begår eksamenssnyd!

Det er fx eksamenssnyd, hvis du ...

- Kopierer andres tekster uden at sætte citationstegn eller kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen tekst
- Bruger andres idéer eller tanker uden at kildehenvise, så det ser ud om det er din egen idé eller dine tanker
- Genbruger dele af en opgave, som du tidligere har indleveret og fået en bestå karakter for uden at sætte citationstegn eller kildehenvise (selvplagiering)
- Modtager hjælp fra andre i strid med de regler, som er fastsat i rammestudieordningens afs. 4.12 om samarbejde/sparring

Du kan læse mere om reglerne for eksamenssnyd på Din Uddannelsesside og i Rammestudieordningens afs. 4.12.

Eksamenssnyd sanktioneres altid med en advarsel og bortvisning fra prøven. I de fleste tilfælde bliver den studerende også bortvist fra universitetet i et semester.

Eksamensopgaven

Denne eksamensopgave består af ti korte essay spørgsmål. Besvarelsen af hvert delspørgsmål må maksimalt fylde 10 linjer (med default settings: Times New Roman str 12, marginer 2). Skriv i hele sætninger, ikke i stikord. Undlad at inkludere selve opgaveteksten i besvarelsen. Figurer og ligninger tæller ikke med i de 10 linjer. Man må gerne tegne figurer eller ligninger på papir, tage foto og klistre ind. Forsøg så vidt muligt ikke at gentage dig selv på tværs af spørgsmålene. Når spørgsmålet lægger op til at du selv kan vælge hvilket pensum, du inddrager, da giver det point at forklare teorier eller dele af teorier, som du ikke allerede har gennemgået.

1. Ifølge Acemoglu, Johnson og Robinsons (AJR) teori vil lande med initialinstitutioner, der begrænser elitens magt, opleve mere gunstige langsigteffekter af Atlanterhavshandlen som lande med initiale institutioner, der ikke begrænser elitens magt. Hvorfor vil Atlanterhavshandlen ikke forårsage vækst på langt sigt i de sidstnævnte lande? Vil de opleve vækst som følge af Atlanterhavshandlen på kort sigt?

Svar:

I lande hvor initialinstitutionerne ikke begrænsede magthavernes magt tilfaldt profitten fra Atlanterhavshandlen, ifølge AJR, udelukkende disse eksisterende magthavere. Atlanterhavshandlen skabte dog profit uafhængigt af kvaliteten af institutionerne, hvorfor den gennemsnitlige vækstrate steg på kort sigt, selv i lande med de "dårlige" initialinstitutioner. I lande med dårlige institutioner tilfaldt profitten dog en snæver elite, der havde incitament til at fastholde de eksisterende institutioner. Disse institutioner, som ikke beskytter den private ejendomsret, giver færre incitament til at opfinde. Dermed vil væksten på langt sigt være lavere end i lande med gode institutioner, hvor profitten spredes ud til hele befolkningen. I disse lande vil den brede befolkning få marginalt mere magt og kan dermed kræve forbedrede institutioner. Incitamentene til at opfinde vil stige, når institutionerne forbedres, hvorfor væksten også på sigt vil stige.

2. Hvis vi kun fokuserer på første del af Morris' teori, da kunne vi have forventet at Mellemøsten industrialiserede før England. Forklar denne del af Morris' teori. Forklar kort den del af Morris' teori, der alligevel forudsiger at England industrialiserede før Mellemøsten.

Svar:

Første del af Morris' teori bygger på Diamond, som argumenterede for at samfund med mange domesticerbare dyr- og planter hurtigere ville overgå til landbrug, hvilket gav mulighed for at opnå større udbytte af et givent stykke jord. Denne overskudsproduktion kunne brødføde ikke-madproducenter, der i stedet kunne producere eksempelvis skibe og våben. Altså en øget sandsynlighed for tidlig industrialisering. Lande i den fertile halvmåne, Mellemøsten, havde et rigt dyre- og planteliv historisk, hvorfor disse samfund tidligere overgik til landbrug. Ifølge Diamonds teori ville vi derfor forvente at Mellemøsten industrialiserede tidligere end England. Morris tilføjer afstanden til Amerika som yderligere komponent, der øger sandsynligheden for tidlig industrialisering. Denne komponent sætter igen England som blandt favoritterne til at industrialisere tidligere.

Note: Ifm Diamonds forklaring kan en besvarelse også nævne at landbrugssamfund var stilleboende, hvilket muliggjorde opbevaring af mad, hvilket igen var vigtigt for at skabe en overskudsproduktion af mad. En bevarelse kan også nævne at man i landbrugssamfund boede tættere sammen med dyr, hvilket øgede omfanget af sygdomme, hvilket igen gjorde det lettere at erobre andre samfund og derigennem opnå rigdom.

3. En af antagelserne i Malthus modellen er aftagende marginalafkast. Vil Malthus modellens forudsigtelse omkring langsigtseffekten af teknologisk udvikling på indkomst ændres hvis der i stedet antages konstant marginalafkast? Forklar.

Svar:

Antagelsen påvirker hvorvidt modellen forudsiger indkomst stigninger på lang sigt. Antag en økonomi, hvor hver person har y_1 til rådighed. Teknologisk udvikling betyder at hver person kan producere mere indkomst, y_2 . I en Malthus model vil denne stigning i indkomsten per indbygger på kort sigt medføre flere overlevende børn. Hvis de ekstra personer kan producere ligeså meget som de tidligere personer, altså y_2 (dvs. hvis der ikke er aftagende marginalafkast), da vil indkomst per indbygger forblive y_2 . Vi vil altså få stigninger i y på lang sigt, hvilket er i modstrid med Malthusmodellens forudsigelser. Hvis vi derimod havde antaget aftagende marginalafkast, da vil de nyankomne personer ikke kunne producere ligeså meget som de forhenværende personer i økonomien ("for mange kokke i køkkenet"). Dermed vil befolkningsvæksten "æde" den ekstra indkomst op, indtil indkomsten er vendt tilbage til udgangspunktet.

4. Med oplysningstiden skete en ekstraordinær stor stigning i viden. Denne stigning var både drevet af en større efterspørgsel efter viden og et større udbud af viden. Forklar efterspørgsels- og udbudssiderne.

Svar.

Udbudssiden omfatter en stigning i videnselitens ønske om at udbyde deres viden. Mokyr argumenterer for at der med den industrielle oplysningstid skete en kulturel ændring, hvor spredning af viden blev mere ønskværdigt. For at understøtte dette etableredes fora, hvor lærde videnskabsfolk mødtes med entreprenører og udvekslede viden, fagtidsskrifter så dagens lys og der var generelt faldende adgangsomkostninger til viden. Efterspørgselssiden omfatter en stigning i virksomhedernes efterspørgsel efter viden. Man efterspurgte nye innovationer, hvilket kunne afstedkommes med adgang til videnskabsmændenes viden. Denne stigende efterspørgsel kan have oprindelse af den stigende befolkningsvækst: Knaphed på jord gav incitament til opfindelser, der fik mere ud af jorden (jf Ester Boserup).

Note: En besvarelse kan også komme ind på Clarks teori om at den gennemsnitlige læsefærdighed blandt befolkningen steg som følge af selektionen på middelklasseværdier.

5. For ca. 12.000 år siden overgik mange samfund fra at være jæger-samlere til at være landmænd. Analyser konsekvenserne for levestandarden af denne overgang vha. Malthus modellen. Brug gerne diagram-modellen til at illustrere. Bemærk: Der er flere korrekte svar.

Svar:

Overgangen til landbrug øgede produktionen per areal enhed, idet man nu kunne få mere ud af jorden. Dette kan analyseres ved et ryk udad i teknologi kurven, hvilket medfører højere indkomst på kort sigt. I en malthusiansk økonomi vil denne højere indkomst resultere i flere overlevende børn, hvilket (kombineret med antagelsen om aftagende marginalafkast) driver indkomsten tilbage med uændret langsigs indkomst per indbygger til følge. Overgangen til landbrug betød også en mere fastboende eksistens, hvilket muligvis medførte en stigning i fertiliteten, idet folk ikke længere skulle bære deres mindste afkom med sig som jæger-samler. I en Malthusmodel vil dette sænke indkomst per indbygger. Idet landbrug betød at man boede tættere med sine dyr kan overgangen også have betydet flere sygdomme, hvilket øger dødeligheden og giver højere levestandard for de overlevende på sigt (i en Malthus model).

6. Hvorfor var lønningerne i England relativt høje i 1700-tallet? Hvordan kan det forklare industrialiseringen? Argumentér for dit svar.

Svar:

De høje lønninger skyldtes ifølge Allen a) Englands globale handelsposition samt b) den høje grad af urbanisering. Jf. a) Efterspørgslen fra udlandet øgede efterspørgslen efter arbejdskraft i England, hvilket fik lønningerne til at stige. Jf. b) Den stigende efterspørgsel efter engelske varer var ydermere et resultat af den kraftige befolkningsvækst, som blev brødfødt af import af mad fra udlandet, finansieret af eksport af engelske varer. Produktion af varer til eksport øgede efterspørgslen efter arbejdskraft i England med stigende lønninger til følge. De høje lønninger betød dyr arbejdskraft og gav incitament til at udvikle opfindelser, der sparede på arbejdskraften (arbejdskraftbesparende opfindelser). Disse opfindelser skulle vise sig at være dem, der drev industrialiseringen, i modsætning til energibesparende opfindelser.

7. Du får givet følgende model for en Malthusiansk økonomi:

$$\begin{aligned} L_t &= n_{t-1}L_{t-1} + (1-\mu)L_{t-1}, & L_0 \text{ givet} \\ y_t &= Y_t/L_t = (AX/L_t)^\alpha \\ n_t &= \eta y_t, & \text{hvor } \eta = (1-\tau)(1-\beta)/\lambda \end{aligned}$$

L_t angiver befolkningsstørrelsen

n_t angiver fødselsraten (fødsler per indbygger)

μ angiver dødeligheden

Y_t angiver den samlede indkomst

A angiver det teknologiske stade

X angiver jord areal

τ angiver skatteraten

$(1-\beta)$ angiver præferencer for børn

λ angiver den relative pris på børn i forbrugstermer

Derudover gælder standard antagelser om parametrene

Betragt en økonomi beskrevet ved ligningssystemet ovenfor. Økonomien starter i steady state.

Hvordan vil et fald i præferencer for børn påvirke indkomst per indbygger (y), befolknings

størrelsen (L) og den forventede levetid på lang sigt? Forklar de forskellige mekanismer, der leder

til den nye ligevægt. Vil ændringen i indkomsten og befolkningsstørrelsen ske abrupt eller gradvist?

Tegn de relevante diagrammer.

Svar:

Når præferencer for børn falder svarer det til at fertilitetskurven rykker nedad. Der vil fødes færre børn, hvilket øger indkomsten per indbygger i økonomien på langt sigt. En besvarelse kan med fordel inkludere de relevante diagrammer. Idet β indgår efter y bestemmes i modellen vil tilpasningen til den nye ligevægt ske gradvist. En besvarelse kan med fordel inkludere det relevante (t, y) diagram. På langt sigt vil befolkningsstørrelsen falde, hvilket vil også vil ske gradvist, idet β indgår efter L bestemmes i modellen. Idet den forventede levetid, $e=1/d=1/b$ i ligevægt, da vil et fald i fertiliteten medføre en stigning i den forventede levetid.

8. I løbet af kurset har vi set evidens for at gennemsnitsvelstanden stagnerede i tusinder af år op til den industrielle revolution. Forklar kort hvordan Malthus modellen kan bidrage med en forklaring på denne stagnation. Hvordan ville man forklare stagnationen såfremt Malthus modellen ikke anvendes? Diskuter dette alternativ til Malthus modellen.

Svar:

Malthus modellen forklarer stagnationen ved at teknologisk udvikling blot ledte til flere overlevende personer, hvilket udhulede de kortsigtede indkomst stigninger og drev indkomsten per indbygger tilbage til langsigtligevægten. En alternativ forklaring er at teknologierne blev glemt. Der findes eksempler på sådanne glemte teknologier, men problemet er 1) at størstedelen af de glemte teknologier var teknologier, der ikke havde med landbrug at gøre. På det tidspunkt i historien kom størstedelen af produktionen fra landbruget, så den manglende vækst må skyldes fravær af vækst i landbruget, hvorfor de glemte teknologier også burde have været landbrugsteknologier, 2) hvis sammenhængen mellem fertilitet og indkomst fra malthusmodellen ikke driver stagnation skal de glemte teknologier antage en urealistisk stor størrelse.

9. Hvorfor var mange samfund, hvor jorden var egnet til at dyrke højprofitable afgrøder, blandt historiens rigeste samfund i verden, men blandt de fattigste i verden senere hen?

Svar:

Højprofitable afgrøder er kendetegnet ved at give højt afkast, hvilket ifølge Sokoloff og Engerman gav incitamenter til at dyrke dem på store plantager. Dette gav stordriftsfordele og øgede gennemsnitsprofitten, sammenlignet med samfund, hvor jorden ikke var egnet til at dyrke disse afgrøder. Altså fordele historisk. Men profitten i samfundene med storplantager blev samlet hos en snæver elite af plantageejere. Denne elite havde, ifølge Sokoloff og Engerman, incitamenter til at opsætte (eller fastholde) institutioner, der bibeholdt deres magt. I modsætning hertil blev profitten i samfund med lavprofitable afgrøder spredt ud blandt bønderne, der kun havde råd til at dyrke afgrøderne i små familieejede landbrug. Altså ulemper historisk. Men her var der ikke en stærk elite, der kunne modsætte sig efterspørgslen efter institutioner, hvormed disse samfund på sigt oplevede forbedrede ejendomsrettighedsinstitutioner, der gav bedre incitamenter til opfindelser. På sigt gav dette vækst i samfundene med lavprofitable afgrøder og stagnation i samfundene uden disse institutioner.

10. Antag en situation hvor den malthusianske spændetrøje strammede mere i land A end i land B. Og antag at begge samfund beskrives godt ved den malthusianske model. Hvad forudsiger Clarks teori om selektion af folk med middelklasseværdier da om udviklingen i velstand på langt sigt i de to samfund, alt andet lige? Argumenter for dit svar. Du kan med fordel understøtte dit svar med en figur. Baseret på din viden om den faktiske udvikling, hvilke lande kunne land A og B repræsentere?

Svar:

Hvis den malthusianske spændetrøje strammede mere i land A end i land B ville det ifølge Clarks teori resultere i en hurtigere selektion af folk med middelklasseværdier i land A end i land B. Der ville være en større forskel på hvor mange børn, der overlevede i de mere velstående familier ift. de mindre velstående i land A, sammenlignet med i land B, hvor reproduktionsforskellen mellem de to typer af familier ville være mindre. Dermed ville familierne med middelklasseværdier hurtigere komme til at dominere det indiske samfund, hvormed land A hurtigere end land B ville være overgået til moderne vækst. Land A kunne være England og land B kunne eksempelvis være Indien.